

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

328. An, & qualiter Novotius, dum beneficium non esset titolare, & haberet aliunde, unde viveret, resignare possit durante Novitiatu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

piat; eo tamen sic ingresso, beneficium illud statim non posse conferri, sed expectandum per annum, si intra quem potest exire, & sic interea non vacare illud beneficium; nam ut rectè Garc. cit. n. 24. per renunciationem legitime admissam statim vacat beneficium, & potest conferri, ut habet communis.

Questio 327. An in hoc casu beneficii titularis, aut non suppetentis aliunde sustentationis resignari possit beneficium ab actu novitio ante professionem, servata tamen forma à Trid. cit. c. 16. sess. 25. præscripta?

Respondeo: Non convenire in hoc auctores; nam in primis id negat Eman. Roderiq. to. sum. 2. c. 7. n. 35. apud Castrop. loc. cit. nu. 16. ed quod à Trid. sess. 21. c. 2. expressè & generaliter prohibeat resignatio in hoc casu. Secundò Th. Sanch. l. 7. in decalog. c. 5. nu. 18. apud Castrop. ibid. affirmat directè oppositum, absolute dicendo, servatis illis statutis à Trid. conditionibus posse fieri hanc resignationem, factà tamen mentione, quod ad illius titulum ordinatus fuerit, ed quod resignatio hæc tacitam hanc habeat conditionem, ut professio sequatur, illàque non securà beneficium reddatur Novitio, etiam si alteri fuerit collatum. Tertid: id posse novitium, si certus sit de professione, tenet Paris. l. 3. q. 13. nu. 9. dicens in isto casu titularis beneficii &c. non debere admitti resignationem, nisi habeatur certitudo de professione. Quartò: Castrop. ipse loc. cit. nu. 18. tenet, novitium proximum professioni posse resignare beneficium tam absolute coram Ordinario, quam in favorem coram Papà, dum aliunde non habet, unde vivat, vel ad illius beneficii titulum fuit ordinatus, factà hujus qualitatibus mentione, ed quod sic habeat praxis, & durum sit, privare in hoc casu novitium potestate resignandi, & cogere, ut permittat professione securà beneficium vacare. Neque etiam inde fiat, quod si casu professionem non emitteret, beneficium sit privatus, quia illa resignatio non habet effectum, quousque professionem emittat; ac proinde nec Ordinarius providere possit hoc beneficium, nec valeat ejus provisio; quia non purgatur conditio imbibita ex juris dispositione in renunciatione, & consequenter vacet illud beneficium.

Questio 328. An, & qualiter Novitius extra præcedentem casum, seu ubi beneficium etiam non esset titolare, haberetque aliunde, unde viveret, resignare possit dur ante Novitiam?

Respondeo: Tamen si, quantum est de jure communi, nempe juxta c. beneficium. de regular. in 6. & ex c. transmissa. de renunc. quocumque tempore durantis Novitiatibus possit resignare, etiam in favorem, & absque Superioris sui regularis consensu; cum habeat adhuc proprium velle ac nolle, plenumque rerum suarum dominium. Azor. Pirh. l. cit. cum communi, Probabilius tamen videtur & saltem communius receptum, id eum non posse hodieum vi decreti Trid. sess. 25. c. 16. de regular. ubi Concilium quamlibet renunciationem ante professionem factam, etiam cum juramento, & in favorem causa præ annullat, nisi fiat intra duos menses proximos professioni, & cum licen-

tia Episcopi, seu ejus Vicarii, & de facto professio sequatur, cum hoc decretum locum habeat non solum in renunciatione bonorum temporalium, sed & beneficiorum ob rationis (quæ est, ne temerè quis resignet, dum in probatione versatur, & postea, si forte non admittatur ad professionem, vel illam ipse emittere nolit, & rebus suis & religionis statu privatus existat, vel ne ob renunciationem jam factam minus liberè à religione discedere queat. Chok. pauld post citand. n. 13. Pirh. loc. cit. Paris. cit. q. 13. n. 5.) paritatem. Hanc sententiam tenet Pirh. Azor. Paris. l. cit. testantur sic lape respondisse S. Congregationem. Laym. in c. ex transmissa. de renunc. nu. 4. Chok. ad reg. 44. nu. 7. Majol. de irreg. c. 6. post. n. 1. Sanch. in decalog. l. 5. nu. 37. & 38. pluribus rationibus id comprobus. Tond. p. 2. c. 5. s. 6. num. 22. citans insuper Marc. Anton. l. i. resolut. 112. cas. 62. Mirand. in manuali praxi. to. 1. q. 23. a. 5. Item sum. to. 3. de relig. l. 5. c. 16. nu. 12. Cevall. communium contra communes. q. 121. n. 4. & 5. Sperell. decis. fori Eccles. decis. 16. nu. 82. Alphons. de Leon. q. 4. praxi. i. nu. 82. & plures alii apud Barb. juris Eccles. c. 42. n. 233. dicentem, hanc sententiam esse receptiorem, etiam contraria in puncto juris sit verior.

2. Contrariam sententiam, nimirum posse Novitium etiam ante duos illos menses, & sine illis solennitatibus renunciare validè in favorem beneficium; ed quod decretum illud Trid. non habeat locum in renunciatione beneficiorum, sed tantum in renunciatione aliorum bonorum (quod exinde satis colligi ait Castrop. quod loquatur de renunciatione in favorem causa præ, in cuius favorem renunciari nequeunt beneficia) adeoque cum id saltem non exprimitur à Trid. non sit recedendum à jure communi hanc renunciationem permittente Novitiis sine dictis solennitatibus: hanc inquam sententiam tenent Castrop. loc. cit. nu. 15. Barbof. de potest. Ep. allegat. 99. nu. 19. & loc. pauld ante cit. citans Tambade jure Abbat. to. 3. d. 6. q. 10. nu. 3. Machado. to. 2. l. 5. p. 1. tr. 3. documento 1. num. 6. Villalobos. &c. Garc. loc. cit. n. 12. subdens n. 14. se nunquam vidisse, aut invenisse, adeoque se non credere S. Congregationem tenuisse, dictum Trid. decretum habere locum in renunciatione beneficii, quorum sententiam probabilem dicunt Pirh. & alii. Porro qui primam sectantur sententiam, consequenter tenent, Episcopum non nisi post emissam professionem conferre posse resignata à Novitio beneficia; ed quod talis resignatio hanc tacitam contineat conditionem, si professio sequatur, ità expressè Pirh. loc. cit. Paris. num. 7. Chok. loc. cit. n. 15. citans pro hoc Zechum. de benef. c. ult. n. 2. Alphons. de Leon. loc. cit. apud Barb. qui etiam addit, aliàs collatum, antequam talis profiteatur, si non profiteatur de facto, esse reddendum Novitio egredienti, professum verò nulliter, tradit ibidem idem Alphons. si ejus professio fuerit declarata nulla, exeat à religione, non posse habere regressum ad beneficium sic resignatum, & renunciationem illius, etiam si fiat ex qualibet causa, tamen semper simpliciter censeri factam, ne collatio eorum maneat in suspensio. Quin & addit idem Alphons. de facto fuisse declaratum, talem nulliter professum, non posse obtinere mandatum de manutenendo contra eum, qui à Papa fuit ex dicta causa provisus, & missus in possessionem. Tradit quoque Paris. cit. q. 13. n. 14. quod si ille, qui emisit professionem obtinuit à Papa ex aliqua causa,

causa, ut possit exire claustrum, & degere in habitu clericali seculari, & habere beneficia, non tamen possit obtinere illud, quod habebat ante professionem, & ex causa professionis dimisit, citat pro hoc Innoc. Host. Abb. in c. post translationem. de renunc. & Majol. ubi ante l. 3. c. 6.

3. Denique ad dictam renunciationem factam intra 2. illos menses juxta decretum Trid. non requiritur consensus Superioris regularis, tradunt Pirh. Azor. ll. cit. occasione horum multa utiliter leges apud Barbof. cit. c. 42. ferè per tot. de bonorum aliorum renunc. aliisque contractibus, testamentis &c. factis à talibus ad religionem transeuntibus. Item vide Engels ad tit. de regular. & transeuntibus ad religionem, a n. serè 27.

Questio 329. An religiosus resignare possit beneficium suum?

Respondeo: Præter dicta §. precedenti, ubi quod Abbatia regularis & Prioratus resignari possit, sed hanc obtinens est religiosus. Item quod beneficia manualia, qualia ferè sunt beneficia regularia religionum, resignari queant. Potest religiosus prælatum, etiam extraneum, quam legitime, seu de licentia sui Superioris regularis (hujus enim licentia ad hoc requiritur, de quo vide Laym. c. si religiosus de elect. in 6. §. quia vero. à n. 2.) acceptavit, renunciare, etiam absque prælati Ordinis consensu. Laym. locoyam cit. n. 6. citans Sanch. l. 7. de relig. c. 29. n. 70. contra Imol. in c. Raynuius, de testam. n. 71. Quia sicut Ordinis prælati religiosum cogere nequit ad acceptandam dignitatem extra ordinem, ut Laym. Th. mor. l. 4. tr. 2. c. 15. q. 3. dicto 2. ita nec eum cogere potest ad renuncandum, seu non renunciandum, adeoque sine licentia potest eam resignare, quia religiosus velle & nolle non habet, seu dependet ex voluntate prælati in iis tantum, quæ ad Ordinis regulam & institutum spectant; prælatura autem extra ordinem magis subducit religiosum à regula & instituto, ita ferè Laym. ad cit. c. si religiosus. sub. cit. n. 6.

Questio 330. An femina v. g. Abbatissa possit resignare?

Respondeo primò: Suppositionis loco, tametsi femina, ut dictum alias, utpote incapax ordinis Ecclesiastici, habere nequeat in rigore beneficium Ecclesiasticum. Paris. l. 3. q. 12. n. 1. & 2. (addens tamen hoc procedere in beneficiis simplicibus & curatis) habere tamen potest, ut idem n. 3. beneficium habens in se dignitatem & administrationem, scilicet Abbatissatum & Priorissatum, seu quocunque alio nomine vocetur, non secus ac Abbates habent dignitatem cum administratione; & quandoque non in solas moniales suas, sed etiam extra; & ideo visitare possunt non quidem per seipsas, sed aliis committendo visitationem, ut Pavin. tr. de visitat. q. 33. Pufcus de visitat. l. 1. c. 2. n. 15. & alii apud Paris. n. 5. & sic posse Papam concedere feminae dignitatem in titulum vel administrationem, faciendo illam Abbatissam seu Priorissam, vel Præpositam perpetuam, ait Paris. loc. cit. n. 13. ex Sarn. in reg. de trienn. q. 3. Mandos. de infirm. a. 3. n. 1. adeoque feminas posse habere prælaturas, ait ibidem n. 14. ex Rebuff. de pacif. poss. n. 4. & consequenter, ut concludit n. 15. Abbatissatum esse beneficium, non masculorum, sed foeminarum. His positis,

P. Lauren. Fori Benef. Tom. III.

2. Respondeo secundò: Talem foeminam habentem istiusmodi dignitatem in titulum, vel administrationem à Papa, posse illam resignare, etiam in favorem. Paris. loc. cit. citans Sarn. de infirm. resig. q. 6. Mandos. ad eandem reg. q. 3. & Rotam in Tullens. Abbatissatis. Unde etiam locum habet regula de triennali in foemina, si ea per triennium pacifice possederit dignitatem Ecclesiasticam, ut non possit molestari in petitorio, nec in possessorio. Paris. n. 20. citans Sarn. ad reg. de trienn. q. 3. Rebuff. de pacif. poss. in 1. ampliat. n. 3. Item locum habet regula de infirm. resignan. Paris. n. 22. citans Sarn. ad hanc reg. q. 6. Mandos. q. 3. Subjungit nihilominus Paris. nu. 23. hodieum istiusmodi resignationem in favorem in Italia non admittendam propter constitutionem Gregorii XIII. 84. statuentem, ut Abbatissa & alia Præfata monialium in Italia ad triennium tantum eligantur. Quod ipsum tamen limitandum ait: Nisi admitteretur resignatio talis cum derogatione dictæ constitutionis.

Questio 331. An exempti resignare possint sua beneficia?

Respondeo affirmativè: Paris. l. 3. q. 11. n. 1. citans gl. inc. si Abbatem, de electione. in 6. Calderin. cons. 3. de renunc. Per. de Perusio. tr. de permut. p. 2. q. ult. cum communi. Nequit tamen hæc resignatio fieri coram Ordinario, sed faciendam coram Papa, de quo §. seq. vide plura compendio dicta de exemptis apud Paris. cit. q. 11. à n. 3.

Questio 332. An infirmi resignare possint, ita ut rata & firma sit eorum resignatio?

Respondeo ad primum: Graviter infirmi etiam morti proximi resignare possunt, non tantum simpliciter, sed & in favorem; quia tales & alios legitimos actus celebrare possunt, v. g. transigere, condere testamentum, matrimonium contrahere, examinari in testes, conferre beneficia, leges condere, absolvere &c. Paris. l. 3. q. 10. per tot. Garc. p. 11. c. 3. nu. 57. Azor. p. 2. l. 7. c. 20. q. 5. Pirh. ad tit. de renunc. n. 30.

2. Respondeo ad secundum: Verumtamen resignatio infirmi, dum constat de infirmitate resignantis non solet admitti in Curia, nisi resignans post factam resignationem supervixerit 20. diebus. Paris. loc. cit. n. 8. Pirh. Garc. Azor. ll. cit. Et talis resignatio, ubi obitus resignantis contigerit intra 20. dies, nulla est; de quo est regula Cancellariæ de infirmis resignantibus, seu de 20. quæ est in ordine 19. & quæ sic habet, prout exstat apud Lott. l. 3. p. 15. nu. 1. & alios juxta publicationem factam ab Alex. VII. die 7. Aprilis 1655. Item voluit, ut si quis in infirmitate constitutus resignaverit, sive in Romana Curia, sive extra illam aliquod beneficium, sive simpliciter, sive ex causa permutationis, vel alias dimiserit, aut illius commenda cesserit, seu ipsius beneficii dissolutioni consenserit, etiam vigore supplicationis, dum esset sanus, signata, & postea infra 20. dies per ipsum resignantem præstandi consensus computandos, de ipsa infirmitate decesserit, & ipsum beneficium quovis auctoritate conferatur, collatio hujusmodi sit nulla, ipsumque beneficium nihilominus per obitum censeatur vacare &c. Circa quam regulam, quia ejus usus hodieum est frequentissimus, ut Paris. l. 12. in præfat. & Chok. ad hanc regulam nu. 9. plura examinanda veniunt.

Uude